

poročevalec

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 3. julij 2006

letnik XIV

Št. 11

Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o prevzemih - druga obravnava	2
Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o dopolnitvi zakona o gozdovih - skrajšani postopek	3
Mnenje državnega sveta v zvezi s stališči Vlade Republike Slovenije na zasedanju Evropskega sveta	5
Sklep državnega sveta iz svoje pristojnosti	6
Mnenja komisij državnega sveta	6
Sklepi državnega sveta ob obravnavi zaključkov z mednarodnega posveta na temo neposrednega in individualiziranega financiranja storitev	21

Druga alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - državni svet daje državnemu zboru mnenja o vseh zadevah iz njegove pristojnosti

Mnenje državnega sveta ob obravnavi **predloga zakona o prevzemih** - druga obravnava, EPA 846

Državni svet Republike Slovenije je na 44. seji, dne 14. 6. 2006, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k predlogu zakona o prevzemih (ZPre-1)- druga obravnava

Državni svet predlog zakona o prevzemih, ki ga je državnemu zboru predložila v obravnavo in sprejem Vlada Republike Slovenije, podpira.

Državni svet ugotavlja, da je predlagatelj zakona pripravil zakonske rešitve, ki v veliki meri sledijo zahtevi, da se Slovenija pridruži skupini držav z moderno in učinkovito prevzemno zakonodajo. Predlog zakona z uvedbo nekaterih novih institutov odpravlja tranzicijske posebnosti veljavnega zakona, zaradi katerih je doslej prihajalo do ne povsem enakopravne obravnave vseh delničarjev. Prav tako se s predlogom zakona v slovenski pravni red popolnoma implementira direktiva EU o prevzemnih ponudbah.

Državni svet predlaga, da se v zakonodajnem postopku dodatno preučijo naslednja vprašanja in predlogi:

1. primernost predlaganega prevzemnega praga in dodatnega prevzemnega praga, zlasti v razponu med 25 in 50 % glasovalnih pravic v ciljni družbi;
2. roke za obveščanje o kvalificiranem deležu bi veljalo skrajšati, saj so v predlogu zakona določeni preširoko;
3. posamezni popravki bi bili dobrodošli oziroma celo nujni pri predlagani ureditvi konkurenčne ponudbe;
4. v predlog bi bilo smiselno vključiti pravila o delni ponudbi pod prevzemnim pragom. Uvedba delne ponudbe pod prevzemnim pragom ustvarja dodatno možnost, ki bi jo praksi ponudila zakonodaja in bi prispevala k razvoju kapitalskega trga. Pregledno pridobivanje večje količine vrednostnih papirjev ciljne družbe pod prevzemnim pragom zagotavlja večjo varnost malih delničarjev ter onemogoča manipulacije na trgu. Uvedba instituta delne ponudbe bi predstavljala močno orožje proti usklajenemu nastopanju velikih delničarjev s kontrolnimi deleži, ki se izogibajo objavi prevzemne ponudbe;

5. za primere prevzemov nadzorovanih finančnih institucij bi veljalo omejeno dopustiti delno prevzemno ponudbo oz. delno uspešnost prevzemne ponudbe, s čimer bi dosegli sistemsko usklajenost prevzemne zakonodaje s področnimi zakonodajami teh finančnih institucij;
6. v predlogu zakona je prestrogo določena prepoved pridobivanja vrednostnih papirjev ciljne družbe s strani prevzemnika ves čas trajanja prevzemnega postopka;
7. rok, v katerem je mogoče uporabiti posebna pravila za izključitev oz. izstop manjšinskih delničarjev, bi morebiti veljalo podaljšati. Ker gre za poenostavitev določanja primerne denarnega nadomestila, bi primerno obdobje po objavi izida prevzemne ponudbe bilo lahko podaljšano na šest mesecev.

Državni svet opozarja, da nova zakonodaja sama po sebi ni zagotovilo za njeno učinkovitost v praksi. Težka naloga čaka predvsem Agencijo za trg vrednostnih papirjev kot pristojni nadzorni organ, na drugi stopnji pa tudi pristojna sodišča. Praktično izvajanje novih pooblastil agencije, ki so precej široko določene, bo verjetno zahtevalo dodatna sredstva za reševanje kadrovskega in strokovnega problema agencije.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik mag. Zlatko Jenko.

Mnenje državnega sveta ob obravnavi **predloga zakona o dopolnitvi zakona o gozdovih** - skrajšani postopek, EPA 841

Državni svet Republike Slovenije je na 44. seji, dne 14. 6. 2006, na podlagi druge alinee prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k predlogu zakona o dopolnitvi zakona o gozdovih (ZG-B) - skrajšani postopek

Državni svet **podpira** predlog zakona, ki določa, da se pristojbina, ki je prihodek proračuna lokalnih skupnosti, ne upošteva pri izračunu lastnih prihodkov občin po predpisih o financiranju občin in da se le-ta izkaže kot namenski prejemek. Hkrati se zavzema za sistemsko rešitev problematike statusa gozdnih cest in za zagotovitev sistemskega vira financiranja v okviru primerne porabe občin.

Državni svet poudarja, da mora zakon določiti, da je pristojbina namenski prihodek občin, saj veljavna Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest, ki določa namenskost teh sredstev, ni zadostna podlaga oziroma sedanja ureditev ni v skladu z zakonom o javnih financah.

Državni svet ugotavlja, da predlog zakona ne rešuje vprašanja statusa gozdnih cest, ki niso odmerjene in vpisane v zemljiško knjigo ter ne izpolnjujejo meril za javno cesto, čeprav se po njih odvija javni promet, ter ne zagotavlja zadostnega obsega finančnih virov za njihovo vzdrževanje. Zato pričakuje čimprejšnje sistemske rešitve na tem področju.

Obrazložitev:

Državni svet poudarja, da je treba z zakonodajno-tehničnega vidika v predmetnem zakonu določiti, da so pristojbine namenski prejemek občin. Čeprav ni zakonske podlage za namensko porabo pristojbin, pa občine le-te namenjajo za vzdrževanje gozdnih cest, kar je bolj posledica vsakoletnega sklepanja tripartitnih pogodb med občino, pristojnim ministrstvom in zavodom za gozdove, na podlagi katerih občine prejmejo sredstva državnega proračuna za vzdrževanje gozdnih cest le ob pogoju, da namenijo pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest.

Ker praksa kaže, da obseg pristojbin in lastnih sredstev lokalnih skupnosti ne zadošča za vzdrževanje gozdnih cest, bi bilo nujno razjasniti vprašanje, ali so gozdne ceste izključno v interesu lastnikov gozdov, ali imajo tudi drugo funkcijo oziroma so v interesu lokalnih skupnosti. V kolikor so gozdne ceste samo v interesu lastnikov gozdov, ki v skladu z zakonom o gozdovih plačujejo pristojbino za njihovo vzdrževanje, bi se morala sredstva za te namene zagotavljati le iz pristojbin, če pa imajo gozdne poti javni interes, to niso več gozdne ceste po zakonu o gozdovih, ampak občinske ceste po zakonu o javnih cestah, za katere je treba zagotoviti zadosten obseg sredstev preko sistema zakona o financiranju občin v okviru sistema primerne porabe. V primerjavi s preteklimi leti, ko je gozdna pot dejansko služila le lastnikom gozdov, danes služijo prometu vseh prebivalcev iz odmaknjenih krajev, ne samo uporabnikom in lastnikom gozdov, zato imajo javni značaj in bi morale spadati pod javne ceste.

V povezavi z 38. členom zakona o gozdovih, ki določa, da sredstva za vzdrževanje gozdnih cest zagotavljajo lokalne skupnosti iz lastnih prihodkov in iz pristojbine ter Republika Slovenija, se postavlja vprašanje, kako se lahko pristojbina za vzdrževanje gozdnih poti šteje med prihodke občine za financiranje porabe.

Predlagana sprememba zakona pomeni nekakšen minimalni napredek, ni pa to celovita rešitev, saj se finančna avtonomija lokalnih skupnosti bistveno ne bo spremenila, prav tako se ne bodo zagotovila zadostna sredstva za vzdrževanje gozdnih cest, bo pa njegova uveljavitev občinam zagotovila nekaj dodatnih sredstev za izvajanje zakonskih nalog.

Državni svet tudi opozarja, da je državni zbor v preteklosti že večkrat sprejel parcialne rešitve, saj je za nekatere prihodke (turistična taksa, koncesija za naravne dobrine in koncesija od iger na srečo), ki se sicer štejejo za prihodke občine za financiranje porabe, določil, da se ne upoštevajo pri izračunu lastnih prihodkov po predpisih o financiranju občin. Če bi bila iz virov primerne porabe izločena tudi pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest, ne bi bila nobena izjema.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Cvetko Zupančič.

Mnenje državnega sveta v zvezi s stališči Vlade Republike Slovenije na zasedanju Evropskega sveta 15. in 16. junija 2006

Državni svet Republike Slovenije je na 44. seji, dne 14. 6. 2006, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33I/1991-I, 42/1997, 66/2000, 24/2003 in 69/2004) sprejel naslednje

M N E N J E

Državni svet Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije oziroma njegovemu pristojnemu delovnemu telesu, da s sprejemom stališča Republike Slovenije Vladi Republike Slovenije onemogoči nasprotovanje predlogu zaključkov na zasedanju Evropskega sveta, ki bo potekalo 15. in 16. junija 2006, v delu, ki navaja pomembnost načel subsidiarnosti in proporcionalnosti, neposredno pošiljanje zakonodajnih predlogov in dokumentov s strani Evropske komisije nacionalnim parlamentom ter sodelovanje nacionalnih parlamentov z Evropsko komisijo na področju načel subsidiarnosti in proporcionalnosti in v okviru COSAC-a.

Obrazložitev:

Na plenarnem zasedanju COSAC-a, ki je potekalo 22. in 23. maja 2006 na Dunaju in ki se ga udeležujejo predstavniki iz Državnega zbora in Državnega sveta, smo soglasno sprejeli prispevek, v katerem smo pozdravili idejo, da Evropska komisija posreduje nacionalnim parlamentom vse zakonodajne predloge in dokumente ter da Komisija upošteva pripombe nacionalnih parlamentov na zakonodajne predloge v luči načel subsidiarnosti in proporcionalnosti.

Podobno besedilo, kot je bilo soglasno sprejeto na COSAC-u, je avstrijsko predsedstvo vključilo tudi v predlog zaključkov Evropskega sveta, ki bo potekalo 15. in 16. junija 2006. Po srečanju COREPER-ja z dne 8. junija 2006 in Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose GAERC, ki je potekalo 12. in 13. junija 2006, pa smo bili obveščeni, da je Vlada Republike Slovenije nasprotovala predlogu zaključkov Evropskega sveta v delu, ki navaja pomembnost načel subsidiarnosti in proporcionalnosti, neposredno pošiljanje zakonodajnih predlogov in dokumentov s strani Evropske komisije nacionalnim parlamentom, sodelovanje nacionalnih parlamentov z Evropsko komisijo na področju načel subsidiarnosti in proporcionalnosti in v okviru COSAC-a.

Državni svet opozarja, da je delovanje predstavnikov Vlade Republike Slovenije na tem področju v nasprotju z delovanjem predstavnikov Državnega zbora in Državnega sveta na COSAC-u, ki so soglasno podprli prispevek. Poleg tega je navedeno besedilo, ki naj bi bilo vključeno v zaključke Evropskega sveta, tudi zelo pomembno za Državni zbor in Državni svet na področju obravnave zadev EU. Zato predlagamo Državnemu zboru

oziroma njegovemu pristojnemu delovnemu telesu, da s sprejemom stališča Republike Slovenije Vladi Republike Slovenije onemogoči nasprotovanje Vlade v zgoraj navedenem delu predloga zaključkov na zasedanju Evropskega sveta. V skladu s 3.a členom Ustave Republike Slovenije in novim razmerjem med parlamentom in Vlado, ki se je vzpostavilo s pristopom Republike Slovenije k Evropski uniji, menimo, da mora Vlada upoštevati takšno stališče Državnega zbora.

Prvi odstavek 86. člena poslovnika državnega sveta - državni svet sprejema sklepe iz svoje pristojnosti

Sklep državnega sveta ob obravnavi zahteve okrožnega državnega tožilstva v zvezi z imuniteto državnega svetnika

Državni svet Republike Slovenije se je na 44. seji, dne 14. 6. 2006, seznanil z zahtevo Okrožnega državnega tožilstva v Murski Soboti v kazenski zadevi zoper državnega svetnika Antona Kampuša in na podlagi 60. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92 n 76/05) in 31. člena poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) sprejel

s k l e p ,

da državnemu svetniku Antonu Kampušu v zvezi z zahtevo Okrožnega državnega tožilstva v Murski Soboti (št. KT 6/06-4) ne prizna imunitete in se postopek lahko nadaljuje.

Drugi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa sodelujejo z delovnimi telesi državnega zbora in jim dajejo mnenja o zadevah iz njihove pristojnosti

Mnenje komisije za družbene dejavnosti k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o visokem šolstvu - skrajšani postopek, EPA 848

Komisija za družbene dejavnosti je na 45. seji, 24. 5. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o visokem šolstvu, ki ga je v zakonodajni postopek vložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija je uvodoma ugotovila, da bo o predvidenem skrajšanem postopku na zahtevo skupine poslancev odločal državni zbor na izredni seji, dne 29. 5. 2006. Komisija se je v

razpravi opredelila za obravnavo po **rednem postopku**, ker meni, da so rešitve v predloženem zakonu nujne, a zelo pomembne za področje visokega šolstva.

Komisija **ni podprla** predlaganih sprememb, predvsem 4. in 5. člena novele zakona, iz razloga, ker se opredelitev statusa Sveta RS za visoko šolstvo iz posvetovalnega sveta vlade spreminja v samostojen in neodvisen organ Republike Slovenije z razširjenimi pristojnostmi na evalvacijskem in habilitacijskem področju. Komisija je v razpravi soglašala z mnenjem Zakonodajno-pravne službe DZ, da za drugačno opredelitev statusa sveta ni zakonske podlage in da predlagane širitve pristojnosti sveta pomenijo tako prevzem pristojnosti javne agencije za visoko šolstvo, ki se z novelo ukinja, kot morebiten poseg v pristojnosti senatov visokošolskih zavodov oz. senatov univerz, ker v noveli ni jasno izpeljano razmerje z določbami veljavnega zakona o visokem šolstvu o izvolitvi v nazive. Komisija ugotavlja, da se naloge sveta iz 5. člena tudi podvajajo z nalogami akreditacijskega, evalvacijskega in habilitacijskega senata iz 7. člena novele, ki jih svet imenuje namesto prejšnjih ekspertnih komisij, zato so nekatere konkretne pristojnosti oziroma postopki teh senatov sporni.

Komisija pa je **podprla prehodne določbe** novele, ki natančno urejajo raven izobrazbe dosedanjih diplomantov v primerjavi z ravni izobrazbe diplomantov novih študijskih programov (bolonjskih), ker se tako za sedanje diplomante ohranjajo pridobljene pravice tako pri nadaljevanju izobraževanja kot pri zaposlovanju.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije prof. dr. Jože Mencinger.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izobraževanju odraslih - skrajšani postopek, EPA 813

Komisija za družbene dejavnosti je na 45. seji, 24. 5. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izobraževanju odraslih, ki ga je v zakonodajni postopek vložila Vlada Republike Slovenije in **ga podpira**.

Komisija podpira predlagane spremembe, saj je namen predloga zakona izenačiti socialne pravice študentov, za katere se študij izvaja kot izredni študij, in udeležencev izobraževanja odraslih, ki se izobražujejo po programih za pridobitev javno veljavne izobrazbe v osnovni šoli, nižjem ali srednjem poklicnem, srednjem strokovnem ali gimnazijskem ter višješolskem izobraževanju. Slednji so trenutno v socialno slabšem položaju.

Na podlagi spremembe 4. člena veljavnega Zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 12/96) bodo tudi udeleženci izobraževanja odraslih, ki se izobražujejo po javno veljavnih programih osnovnošolskega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja, dobili pravico do zdravstvenega varstva iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in pravico do drugih ugodnosti ter pravic (prevozi, štipendiranje, opravljanje začasnih ali občasnih del prek pooblaščenice organizacije za posredovanje dela). Do sedaj so bili namreč v neenakopravnem položaju, saj niso imeli zagotovljene ustrezne

socialne varnosti. Vse navedene pravice bo možno uveljavljati do dopolnjenega 26. leta starosti. Za pridobitev pravic pa upravičenci ne smejo biti v delovnem razmerju ali prijavljeni kot brezposelne osebe oziroma ne smejo biti vključeni v aktivno politiko zaposlovanja.

Komisija podpira spremembe tudi zato, ker vidi v njih nove možnosti izboljševanja sistemov vseživljenjskega izobraževanja in spodbudo dobro zastavljenemu sistemu izobraževanja odraslih. Tudi Andragoški center bo lahko s tem zakonom še uspešneje razvijal svoje poslanstvo.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Zoltan Jan.

Mnenje komisije za politični sistem k predlogu za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona, EPA 866

Komisija državnega sveta za politični sistem je na 57. seji, dne 25. 5. 2006, obravnavala predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Predlog predlaga spremembo 129. člena Ustave Republike Slovenije. Predlagana sprememba sodi v sklop ustavnih določil na področju sodstva. 129. člen Ustave Republike Slovenije določa trajno sodniško funkcijo, ki je ena od temeljnih prvin sodnikove neodvisnosti.

Za odpravo sodnih zaostankov je treba zapolniti obstoječo zakonsko sistemizacijo v višini 70 sodnih mest s trajnim mandatom. V zvezi s tem se je članom komisije postavilo vprašanje o možnosti zagotovitve novih 125 sodnikov za določen čas, če že sedanja sistemizacija sodniških mest ni popolnena. V tej zvezi ne moremo mimo problema dolgih vrst za opravljanje pravniškega državnega izpita, ki šele omogoča nove sodnike. Minister dr. Lovro Šturm je pojasnil, da so za zagotovitev pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja predlagani sodniki za dobo petih let nedvomno cenejša izbira kot plačilo vseh kazni; 100 zadev, kolikor jih lahko okvirno reši sodnik, bi Republiko Slovenijo v obliki kazni prišlo 100 MIO SIT, plača sodnika, ki bi rešil teh 100 zadev pa maksimalno z vsemi ostalimi stroški za njegovo delo pa doseže maksimalno 20 MIO SIT na leto. Stanje, v katerem je Republika Slovenija na področju sodnih zaostankov ob prihajajočih kaznih v milijonskih zneskih s strani Evropskega sodišča za človekove pravice zaradi kršitve pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja narekuje, da se je treba s tem problemom čim prej soočiti in ga odpraviti. Predlog ima za podlago razumen in stvarni razlog, ki izhaja iz samih zaostankov, kazni ESČP, pravice do sodnega varstva in odgovorne rabe javnih financ.

Na ESČP in ESP so sodniki imenovani za določen čas. Tudi sodniki Ustavnega sodišča RS kot najvišjega organa sodne oblasti so imenovani za določen čas. Ustavno sodišče je v razmerju do drugih državnih organov samostojen in neodvisen državni organ.

Načelo neodvisnosti se torej lahko varuje mimo trajnega mandata sodnikov, ne da bi se s tem posegalo v sodno vejo oblasti. Evropa pozna poleg trajnega mandata tudi začasni mandat sodnikov. Nemčija, Italija, Francija; za reševanje sodnih zaostankov Finska, Švedska in Belgija.

Po seznanitvi s predlogom predlagatelja in sledeči razpravi je komisija sprejela naslednje

s k l e p e:

1. Komisija podpira predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona in s tem povezana prizadevanja ministra za pravosodje.
2. Komisija ob tem poudarja, da je potrebno ob tem vztrajati tudi na večji disciplini in delovnih normativih, kar ne posega v načelo neodvisnosti sodstva.
3. Komisija predlaga, da se zaradi pomembnosti predloga za spremembo ustave le ta uvrsti tudi na dnevni red seje Državnega sveta Republike Slovenije.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Adolf Zupan.

Mnenje komisija za politični sistem k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah v državni zbor - druga obravnava, EPA 755

Komisija državnega sveta za politični sistem je na 57. seji, dne 25. 5. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah v državni zbor, ki ga je v obravnavo državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije so po pregledu sprememb in dopolnitev zakona o volitvah v državni zbor ugotovili, da niti ZVDZ niti predlog sprememb in dopolnitev ne vsebujeta določbe, ki bi republiški (predlog: državni) volilni komisiji omogočala imeti **poslovník**, ki bi ga takšna institucija prav gotovo potrebovala. Poslovník bi omogočil jasnejša pravila pri sami izvedbi volitev in delovanja komisije. Po 69. členu ZVDZ lahko volivci, ki so na dan glasovanja odsotni, glasujejo pred tem dnem, vendar pa ne prej kot pet dni pred dnem glasovanja in ne kasneje kot dva dni pred dnem glasovanja. Glasovanje se opravi na posebnem volišču na sedežu okrajne volilne komisije. V tem primeru mora volivec poleg dokumentov, predpisanih z ZVDZ, podpisati tudi potrdilo, da ne more priti na volitve v nedeljo in pustiti svoje podatke in številko osebnega dokumenta. Taka procedura ni dopustna samo iz postopkovnih razlogov in ne vzbuja občutka svobode pri glasovanju. Tudi ta primer še bolj utrjuje vsaj potrebo po sprejemu poslovníka, če ne spremembe zakona.

Komisija je ob obravnavi predloga predlagala tudi naslednjo **pripombo**:

16. členu se doda nov četrti odstavek:

"Za dan glasovanja se lahko določi tudi kombinacija delovnega dne z dela prostim dnevom".

O b r a z l o ž i t e v

V sedaj veljavnem ZVDZ je za splošno določen dan glasovanja določena nedelja ali drug dela prost dan (16. člen ZVDZ). Dejstvo je, da udeležba volilnih upravičencev upada na vseh volitvah po razglasitvi neodvisnosti in vzpostavitvi demokratičnega sistema odločanja. Tako je bila volilna udeležba na volitvah v državni zbor leta 1992 kar 85,6%, leta 1996 73,7%, leta 2000 70,14% in leta 2004 samo še 60,65% (podatki RVK). V okviru danih dejstev bi bilo potrebno narediti napor, da se ustavi negativni trend ali vsaj upočasnji. V tem pogledu bi bilo smotno podaljšati čas volitev z enega dneva na vsaj dva dneva, od katerih bi bil vsaj en dan delovni dan (npr. nedelja - ponedeljek, petek - sobota). Dejstvo je, da mnogi volivci dandanes izkoriščajo prosti čas izključno v družinske namene, zato bi jim na tak način lažje omogočili odločitev med izkoriščanjem prostega časa in volitvami. Prav tako bi s tem omogočili lažje glasovanje na volitvah ljudem, ki opravljajo poklice ob nedeljah, saj je udeležba na tak način na volitvah lažja kot npr. glasovanje po pošti.

Državni zbor je z ustavnim zakonom (UZ80) dopolnil 80. člen Ustave Republike Slovenije in ji dodal nov, peti odstavek¹. S tem je bistveno zoženo polje proste presoje zakonodajalca glede urejanja volitev v državni zbor. Načelo sorazmernega predstavništva ob štiriodstotnem volilnem pragu za vstop v Državni zbor mora preiti stališče o enakopravnosti volivcev ob glasovanju in ne ob delitvi predstavniških mandatov. Peti odstavek 80. člena določa, da imajo volivci odločilen vpliv na dodelitev mandatov kandidatom, kar po mnenju državnega sveta ne zahteva le glasovanja o posameznih kandidatih in ne o listi kot celoti, pač pa tudi to, da imajo ti kandidati enake možnosti za izvolitev. Enake možnosti glede večjega števila glasov bi bile zagotovljene v večji meri, če bi se kandidati izvolili po vrstnem redu dobljenega deleža glasov v skupnem številu glasov v volilni enoti in ne v volilnem okraju, kot to sedaj določa 2. odstavek 91. člena. Načelo enakosti volilne pravice pa v okviru tega sistema zahteva, da ima pri izračunavanju volilnih rezultatov *vsak glas tudi (vsaj približno) enako težo*. Svobodna volilna pravica ne more biti zagotovljena le ob glasovanju s teoretično enako vrednostjo glasu, ker se ta svoboda dejansko "zvodeni" že ob razliki glasovanja za kandidata iz manjšega ali večjega volilnega okraja.

---

¹ "Poslanci, razen poslancev narodnih skupnosti, volijo po načelu sorazmernega predstavništva ob štiriodstotnem volilnem pragu za vstop v Državni zbor, pri čemer imajo volivci odločilen vpliv na dodelitev mandatov kandidatom."

Po petem odstavku 20. člena ZVDZ se vsaka volilna enota razdeli na enajst volilnih okrajev, tako da je v vsakem volilnem okraju približno enako število prebivalcev. Po uradnih podatkih Republiške volilne komisije so volilni okraji posameznih volilnih enot razdeljeni tako, da primerjava med največjim in najmanjšim volilnim okrajem pokaže zelo velike razlike². Izmed osmih VE je v petih VO razmerje večje kot 1 : 2; v šesti VE pa skoraj 1 : 3; v treh VE, kjer je razmerje manjše kot 1 : 2, so odstopanja od pravilnega razmerja 1 : 1 zelo velika. Število volilnih okrajev volivcev niha od osem (Hrastnik 8.582) do 27 tisoč (Celje I 27.899), torej za 325,1 %. Tako oblikovani okraji predstavljajo neenake pogoje in možnosti za kandidiranje med kandidati, ki se potegujejo za poslansko mesto v različnih okrajih navkljub približno enakemu številu volilnih upravičencev v volilnih enotah.

Volilni izid po posameznih volilnih okrajih vpliva na to, kateri izmed kandidatov na kandidatni listi, ki je v volilni enoti npr. osvojila enega izmed skupno enajstih mandatov je izvoljen, zato so člani komisije menili, da je *kandidatom z iste liste kršena enakost volilne pravice* iz 43. člena. Po ZVDZ ni izvoljen tisti kandidat, ki je dobil absolutno največje število glasov (ob taki ureditvi bi morali biti vsi volilni okraji enako veliki), ampak tisti, ki je v svojem okraju dobil večji delež (odstotek) glasov kot drugi kandidati z iste kandidatne liste v drugih okrajih. Do ustavnega zakona o dopolnitvi 80. člena Ustave Republike Slovenije ZVDZ z zgoraj omenjenim načinom izvolitve ni kršil volilne pravice iz 43. člena Ustave RS. Od uveljavitve **odločilnega vpliva volivcev** iz 80. člena URS na dodelitev mandatov pa je v neskladju z Ustavo Republike Slovenije določba drugega odstavka 91. člena Zakona o volitvah v državni zbor (ZVDZ), ki določa, da so z liste kandidatov izvoljeni kandidati po vrstnem redu dobljenega deleža glasov v volilnem okraju oziroma v skupnem številu glasov v dveh volilnih okrajih. Odločilni vpliv volivcev na dodelitev mandatov kandidatom iste liste tako ni odločilen, saj je lahko izvoljen kandidat z veliko manjšim številom glasov kot njegov kolega z večjim številom glasov.

Mandati posamezne liste se izračunajo na podlagi skupnega števila glasov, oddanih v posamezni volilni enoti (ki so vse porazdeljene tako, da imajo približno enako število volilnih upravičencev) in števila oddanih glasov posamezni listi, *vendar se nato ti mandati delijo glede na delež glasov*

---

² V prvi VE je razlika med največjim in najmanjšim VO **208,74%** (Jesenice 25.957 : Tržič 12.435), v drugi VE je razlika med največjim in najmanjšim VO **203,53%** (Nova Gorica I 24.793 : Ilirska Bistrica 12.181), v tretji VE je razlika med največjim in najmanjšim VO **143,39%** (Cerknica Logatec 21.875 : Ljubljana Vič Rudnik II 15.261), v četrti VE je razlika med največjim in najmanjšim VO **167,92%** (Grosuplje 26.618 : Litiya 15.851), v peti VE je razlika med največjim in najmanjšim VO **208,59%** (Celje I 27.899 : Mozirje 13.375), v šesti VE je razlika med največjim in najmanjšim VO **288,02%** (Novo mesto II 24.718 : Hrastnik 8.582), v sedmi VE je razlika med največjim in najmanjšim VO **218,21%** (Slovenska Bistrica 28.213 : Ruše 12.929), v osmi VE pa je razlika med največjim in najmanjšim VO **144,68%** (Lendava 20.814 : Ormož 14.386).

posameznega kandidata v skupnem številu glasov v VO, ki pa so si po številu zelo različni. Stranka v vsakem primeru ob zadostnem številu glasov dobi mandate, ki pa nato znotraj iste liste niso porazdeljeni skladno z voljo volivcev. Iz rezultatov volitev poslancev v državni zbor leta 2004 je razvidno, da je pred vrati parlamenta ostalo veliko število kandidatov, katerim so volivci namenili veliko več glasov, kot jih je dobil izvoljeni kandidat z najmanjšim številom glasov:

Lista	Najmanjše št. glasov izvoljenega kandidata	Največje št. glasov neizvoljenega kandidata	Odstotek, ki ga je dosegel izvoljeni kandidat v svoji VO	Odstotek, ki ga je dosegel neizvoljeni kandidat v svoji VO	Število neizvoljenih kandidatov, ki so dobili več glasov
SDS	2064	4409	30,13	31,16	46
LDS	1736	7357	23,46	24,77	41
ZLSD	1130	4584	12,91	15,82	26
NSi	1397	2463	15,69	9,21	12
SLS	863	2794	6,10	22,52	21
SNS	558	1889	6,88	8,81	37
Desus	688	1180	6,75	9,22	8

Največja razlika v glasovih med izvoljenim in neizvoljenim poslancem znotraj iste liste je 5621 glasov, kar pomeni 423,79 %.

Prva rešitev bi bila zaradi velikih odstopanj števila volilnih upravičencev na ravni VO z novo določitvijo območja volilnih okrajev, kar bi izboljšalo predvsem enake možnosti kandidiranja. Ustavno sodišče je v 11. točki odločbe 354/96 navedlo, da "bi bila podana kršitev enakosti volilne pravice npr. tedaj, ko bi bilo zaradi bistvene neenake velikosti volilnih enot (merjeno s številom volilnih upravičencev) že pred glasovanjem oziroma ob glasovanju jasno, da glas enega volivca (volivca iz ene volilne enote) pomeni manj kot glas drugega volivca (volivca iz druge volilne enote)". To se dejansko dogaja na ravni volilnih okrajev. Določevanje enakega območja volilnih okrajev je zaradi geografskih značilnosti zelo težko in vedno prihaja do odstopanj, kar je razvidno navkljub spremembam tudi iz sedanjega števila volilnih upravičencev v VO.

Komisija je zato ob obravnavi predloga predlagala tudi naslednjo **pripombo**:

Drugi odstavek 91. člena ZVDZ se spremeni tako, da se glasi:

Z liste kandidatov so izvoljeni kandidati po vrstnem redu dobljenega deleža v skupnem številu glasov za listo, ki se ji podeljuje mandat v volilni enoti³.

³ Avstrijski zvezni zakon o volitvah v predstavniško telo (NRWO-1992) podobno v 102. členu določa, da se mandati, ki pripadajo kandidatom ene stranke dodeljujejo glede na celotno vsoto preferenčnih glasov, ki jih je dobil v deželnem volilnem okrožju vsak

Gre za liste, ki so presegle 4%:

< glasov kandidat / Σ glasov liste v VE (> 4%)⁴.

O b r a z l o ž i t e v

Ureditev, ki bi predstavljala delitev mandatov glede na število glasov kandidata v volilni enoti, bi predstavljala vezni člen med odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-354/96 z dne 9.3.2000, ki govori o enakopravnosti volivcev ob glasovanju in ne ob delitvi predstavniških mandatov ter odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-44/96 z dne 13. 6. 1996⁵, ki govori o enaki teži vsakega glasu. Idealna ureditev volitev ni možna že iz samih matematičnih operacij, vendar se je potrebno težnji po enaki vrednosti glasu kar najbolj približati tudi v praksi. Odločilen vpliv volivcev tako predstavlja cilj, ki ga zasleduje sredstvo enake volilne pravice tako ob glasovanju kot tudi ob delitvi. Če pristanemo samo na to, da imajo glasovi enako vrednost ob glasovanju ni potrebno, da bi imeli glasovi vseh volivcev tudi enak dejanski učinek na volilni izid, s tem pa se izkrivlja vpliv volivcev na kandidate z iste liste, kjer lahko manjšina volivcev (glede na skupno število) preglasuje večino v večji VO. Droopov količnik je odvisen tudi od števila glasov v VE, na podlagi česar se izračuna število mandatov glede na

---

kandidat voljene deželne strankarske liste. Kandidati bi morali tako kandidirati na listi za celo VE (deželno volilno okrožje bi lahko grobo primerjali z našimi volilnimi enotami, regionalno volilno okrožje pa z našimi volilnimi okraji).

⁴ Na volitvah v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2004 bi po taki ureditvi v prišlo do zamenjave pri SDS 7 kandidatov, pri LDS 11 kandidatov, pri ZLSD 5 kandidatov, pri NSi 6 kandidatov, pri SLS 3 kandidatov, pri SNS 3 kandidatov, pri DeSUS pa do 2 kandidatov, saj so vsi v okviru volilnih enot dobili večje število glasov kot sedaj izvoljeni kandidati. Z dopolnitvijo 5. odstavka 80. člena URS je ustavodajalec določil enega izmed temeljev volilnega sistema. Zadnji del zahteva glasovanje o posameznih kandidatih in nato učinkovito upoštevanje prav teh glasov, ki so jih volivci namenili posameznemu kandidatu.

⁵ Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) je v zadevi **Mathieu-Mohin in Clerfayt v. Belgium** (2.3.1987, A113) zapisalo, da ne samo, da "ne pomeni, da morajo imeti vsi glasovi enako težo z vidika izida volitev ali da morajo imeti vsi kandidati enake možnosti za zmago (na kar se je oprlo Ustavno sodišče Republike Slovenije v odločbi št. U-I-354/96 v zvezi z izpodbijanjem prvega in četrtega odstavka 92. člena ZVDZ zaradi spornega seštevanja ostankov glasov). Noben volilni sistem ne more odstraniti izgubljenih glasov", pač pa je neposredno pred tem ESČP zapisalo, da "si volilni sistemi prizadevajo zapolniti področja, ki so včasih težko kompatibilni drug z drugim: na eni strani, da bi pošteno in zvesto odražali mnenje ljudstva in po drugi strani kanalizirali tok mnenj za dosego dovolj jasne in koherentne politične volje. ESČP se je pri odločitvi oprlo na preambulo konvencije, ki govori, da je temeljne človekove pravice in svobode najbolje zavarovati z "učinkovito politično demokracijo". V zadevi **Melnychenko v. Ukraine** (19.10.2004 A17707/02) je prav tako glede zagotovitve svobodnega izražanja mnenj ljudstva pri izbiri zakonodajnih teles iz 3. člena prvega Protokola navedlo, da "predmet in namen Konvencije zahteva, da so njene določbe interpretirane in uporabljene na način, ki bo naredil njene predpise ne le teoretične ali iluzorne, pač pa praktične in učinkovite". **Enakost volilne pravice ne zahteva le enakopravnosti volivcev ob glasovanju, pač pa tudi ob delitvi predstavniških mandatov, kolikor ji je tudi dejansko možno slediti.**

posamezno listo⁶. Mandati so nato odvisni od deleža glasov v VO. Izračun pokaže, da so preferirani kandidati v manjših VO, medtem ko težavnost narašča s številom volilnih upravičencev v posameznem VO⁷. Mandati se znotraj liste delijo glede na delež glasov posameznega kandidata v skupnem številu glasov v VO, kar je z vidika večjih in manjših VO, diskriminatorno.

Kandidati že v začetku zaradi vsaj približno enakega območja VO, nimajo enakih možnosti kandidiranja, kar se pozna kasneje pri porazdelitvi mandatov. Za kandidata je najprimerneje, da kandidira v najmanjšem VO - ker se v VO lahko praviloma glasuje samo o enem kandidatu, je le ta v prednosti pred ostalimi kandidati z iste liste, ki imajo praviloma ob enakem času in finančnih sredstvih manjše možnosti za izvolitev. Tako vsi kandidati z iste liste nimajo enake vnaprejšnje možnosti za pridobitev mandata oziroma mandatov. Kanaliziranje mnenj za doseg dovolj jasne in koherentne politične volje postane tako stvar preračunljivosti, ne pa enake volilne pravice.

Kandidati z velikih volilnih okrajev nimajo zagotovljenih enakih možnosti kandidiranja kot kandidati iz manjših, saj morajo za svojo kandidaturo porabiti veliko večji delež vseh sredstev, vložiti morajo veliko več napora za svojo neposredno predstavitev vsem volivcem iz volilnega okraja ob enakem času, ki je na voljo za volilno propagando, zaradi česar drugi odstavek 91. člena ZVDZ predstavlja med samimi kandidati tudi kršitev pravice do enakosti pred zakonom, ki je zagotovljena s 14. členom Ustave Republike Slovenije.

Komisija je po razpravi sprejela naslednji **sklep**:

Komisija ob predlaganih pripombah podpira predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah v državni zbor.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Adolf Zupan.

---

⁶ Droop količnik = (vsi glasovi VE/ (sedeži+1))+1

⁷ Če bi tako v Hrastniku dobil kandidat 1.000 glasov (11,65%), bi jih moral kandidat v Celju glede na delež volilnih upravičencev za enak delež dobiti 3.250 (11,65%). Vrednost 1000 glasov se tako izenači z vrednostjo 3.250 glasov.

Mnenje komisija za politični sistem **k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju kazenskih sankcij**, EPA 838

Komisija državnega sveta za politični sistem je na 57. seji, dne 25. 5. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije so ugotovili, da spremembe in dopolnitve zakona urejajo in usklajujejo zakon o izvrševanju kazenskih sankcij z nedavno sprejetim zakonom o zaščiti prič, ki se bo začel uporabljati s 1.7.2006. Predlog zakona na novo ureja zdravstveno oskrbo obsojencev; do sedaj je bila zagotovljena s pogodbami, ki jih je Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij sklenila za posamezne zavode. Storitve je bilo treba plačevati po dejanskem obsegu dela, z novo predvideno ureditvijo pa bodo tudi obsojenci vključeni v splošno zdravstveno mrežo.

Sprememba bo omogočila razdelitev delovnega časa tako, kot bo najbolj ustrezalo tako posebnostim posameznega zavoda za prestajanje kazni zapora, kot tudi delavcem teh zavodov. Narava dela paznikov namreč zahteva, da delajo preko polnega delovnega časa, saj opravljajo pogosto tudi naloge, ki jih ni mogoče vedno vnaprej predvideti. Veljavna ureditev zakona o izvrševanju kazenskih sankcij predvideva izvršitev kazni prepovedi vožnje motornega vozila tako, da se vpiše v vozniško dovoljenje. Navedeno omogoča izmikanje izvršitvi take kazni, hkrati pa je razvoj informacijske tehnologije tako napredoval, da je temu potrebno prilagoditi tudi izvrševanje določenih kazni. ZIKS bo s sprejemom predloga tega zakona usklajen tudi z novim zakonom o prekrških (ZP-1).

Po seznanitvi s predlogom predlagatelja in sledeči razpravi je komisija sprejela naslednji **s k l e p** :

*Komisija **podpira predlog** zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1B).*

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Adolf Zupan.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti **k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju** - skrajšani postopek, EPA 851

Komisija za družbene dejavnosti je na 45. seji, 24. 5. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je v zakonodajni postopek vložila Vlada Republike Slovenije in ga **podprla**.

Glavni namen zakonskega predloga je okrepiti notranji trg na področju finančnih storitev in zagotoviti učinkovit nadzor nad posameznimi izvajalci poklicnega pokojninskega zavarovanja, ki bo v prihodnje pomemben del dodatnega prihodka uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja. Vsak izvajalec dodatnega pokojninskega zavarovanja bo imel pravico izvajati pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja v kateri koli drugi državi članici, istočasno pa se bo razširil obseg izvajalcev pokojninskega načrta in omogočil slovenskim izvajalcem izvajanje dejavnosti dodatnega pokojninskega zavarovanja v drugi državi članici.

Komisija je zastavila vprašanje, kdo daje garancijo zavarovancem za dejanska izplačila privarčevanih sredstev v primeru, da izvajalec preneha s svojo dejavnostjo. Predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je pojasnil, da se prav s to novelo povečuje nadzor nad upravljanjem pokojninskega načrta, nad določbami o zajamčeni donosnosti, uvaja dolžnost izvajalcev o obveščanju zavarovancev in nadzor nad omejitvami naložb.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Zoltan Jan.

Mnenje komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve **k predlogu zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije** - druga obravnava, EPA 517

Komisija državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 39. seji, dne 24.5.2006 obravnavala predlog zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejem predložila Vlada Republike Slovenije.

Uvodoma je predstavnik predlagatelja predstavil razloge, zaradi katerih je Vlada Republike Slovenije z omenjenim predlogom zakona nadomestila predlog zakona, ki ga je v državni zbor poslala v obravnavo dne 20. 10. 2005. Predloženo besedilo tako predstavlja kvalitetno nadgradnjo ciljev in posameznih rešitev predloga zakona.

V razpravi je bila predloženemu predlogu zakona izražena podpora, saj se z njim ureja na sistemski ravni področje mednarodnega razvojnega sodelovanja, kar do sedaj v Sloveniji ni bilo urejeno. Predstavnik delodajalcev v državnem svetu je poudaril, da Gospodarska zbornica Slovenije podpira predloženi zakon, saj je tvorno sodelovala pri njegovi pripravi. Opozorjeno je bilo, da bi morali v mednarodno razvojno sodelovanje na ustrezen način vključiti vse potencialne, predvsem iz gospodarskega sektorja, pa tudi sfero lokalnih oblasti. Predstavnik lokalnih interesov je izpostavil dejstvo, so v mnogih državah EU subnacionalni nivoji oblasti vključeni v razvojno sodelovanje na mednarodni ravni, ki ga financirajo vlade posameznih držav. V povezavi s tem je bilo postavljeno vprašanje, ali omenjeni predlog zakona omogoča, da bodo v mednarodno razvojno sodelovanje Republike Slovenije vključena tudi reprezentativna združenja lokalnih oblasti. V odgovoru je predstavnik predlagatelja zagotovil, da predlog zakona omogoča

brezpogojno vključitev lokalnih oblasti v mednarodno razvojno sodelovanje Republike Slovenije.

Komisija je po končani razpravi soglasno sprejela naslednji s k l e p :

Komisija državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve **podpira** predlog zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije.

* * *

Za poročevalko je bila določena članica komisije Marta Turk.

Mnenje komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **k predlogu zakona o dopolnitvah zakona o gozdovih** - skrajšani postopek, EPA 841

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sta na skupni seji, dne 31. 5. 2006, obravnavali predlog zakona o dopolnitvah zakona o gozdovih, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jankom Vebrom.

Uvodoma je **predstavnik predlagateljev** pojasnil, da je letošnja huda zima povzročila hude poškodbe na občinskih cestah, posledično pa so zaradi dodatnih stroškov za izvajanje z zakonom opredeljenih nalog (vzdrževanje javnih poti) občinski proračuni bolj obremenjeni. Zato se predlaga, da se pristojbina, ki je prihodek proračuna lokalnih skupnosti, ne upošteva pri izračunu lastnih prihodkov občin po predpisih o financiranju občin in da se izkaže kot namenski prejemek. Glede na sedaj veljavno ureditev so namreč na slabšem občine, ki nimajo dovolj lastnih sredstev za pokritje primerne porabe, saj so pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest, ki ga plačujejo lastniki gozdov, prihodek, ki se upošteva pri izračunu finančne izravnave občin. Opozoril je, da je pridobitev sredstev iz državnega proračuna za vzdrževanje gozdnih cest pogojena s podpisom tripartitne pogodbe med Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, občino in Zavodom za gozdove, saj je občina upravičena do le-teh, če sredstva iz naslova pristojbine nameni izključno za vzdrževanje gozdnih cest. Po mnenju predlagatelja zaradi tega občina ni avtonomna pri razporejanju lastnih prihodkov. Poleg tega sedanja rešitev negativno vpliva na finančni položaj občin, ki zberejo več sredstev iz naslova pristojbin kot jih namenjajo za vzdrževanje gozdnih cest. Praksa zadnjih let kaže, da je zakonodajalec sprejel kar nekaj podobnih rešitev, zadnja je sprejem zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu okolja, na podlagi katerega se v določenih primerih del plačila za koncesijo na naravnih dobrinah, ki pripada občini, ne upošteva pri izračunu njenih lastnih prihodkov po predpisih o financiranju. Opozoril je tudi na mnenje Zakonodajno pravne službe k zahtevi Občine Kočevje za oceno ustavnosti in zakonitosti določb zakona o gozdovih, v katerem je navedla, da se zakonodajalec zaveda, da bi bilo treba posamezne določbe zakona o gozdovih smiselno zapisati tako, da bo iz njih razvidno, da so lokalne skupnosti pri razpolaganju s pristojbinami iz 49. člena zakona o gozdovih avtonomne.

Predstavnik Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je predstavil mnenje ministrstva, saj bo Vlada Republike Slovenije sprejela mnenje do predlaganih sprememb zakona v naslednjih dneh. Poudaril je, da taka sprememba problema ne rešuje, bolj natančno bi naj bila opredeljena namembnost sredstev, ki pa je v 49. členu zakona o gozdovih že zajeta. Občinske ceste se vzdržujejo po zakonu o javnih cestah, sama dopolnitev zakona o gozdovih pa tega ne rešuje. Sicer pa se v sistemu financiranja vzdrževanja gozdnih cest, kjer jih približno 40 % koristijo ljudje, ki niso lastniki gozdov in so tudi javne ceste, iz pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest zbere približno 480 mio SIT letno ter 260 mio SIT iz proračuna Republike Slovenije. Skladno z 38. členom zakona o gozdovih pa občine zagotavljajo sredstva za vzdrževanje gozdnih cest iz lastnih sredstev in iz pristojbin ter državnega proračuna, zato sklepajo pogodbe z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter z Zavodom za gozdove Republike Slovenije. Predstavnik ministrstva je napovedal, da je v programu Vlade Republike Slovenije za leto 2006 tudi predlog sprememb in dopolnitev zakona o gozdovih, ki bo poskušal celovito rešiti tudi problematiko vzdrževanja in financiranja gozdnih cest.

Predstavnik Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko je v okviru razprave poudaril, da je vzdrževanje gozdnih cest prenešana naloga, zato bi morala sredstva za izvajanje le - te in ostalih prenešenih nalog zagotoviti država in ne občina. Opozoril je, da sam sprejem tega zakona ne bo imel pozitivnega učinka za občine, saj so proračuni že sprejeti in je težko prerazporediti sredstva že v tem letu. Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko je v zaključni fazi priprave systemskega zakona o financiranju občin, ki bo moral razrešiti tudi to problematiko. Potrebno bo razrešiti vprašanje obsega sredstev za vzdrževanje gozdnih cest in njihove funkcije. Postavlja se vprašanje, ali sredstva za vzdrževanje gozdnih cest zagotoviti v okviru zakona o financiranju občin ali zakona o gozdovih. Praksa kaže, da so zaradi eksploatacije lesa marsikje bolj poškodovane občinske ceste kot gozdne.

V **razpravi** so državni svetniki poudarili, da je treba z zakonodajno-tehničnega vidika v predmetnem zakonu določiti, da so pristojbine namenski prejemek občin. Čeprav ni zakonske podlage za namensko porabo pristojbin, pa občine le-te namenjajo za vzdrževanje gozdnih cest, kar je bolj posledica vsakoletnega sklepanja tripartitnih pogodb med občino, pristojnim ministrstvom in zavodom za gozdove, na podlagi katerih občine prejmejo sredstva državnega proračuna za vzdrževanje gozdnih cest le ob pogoju, da namenijo pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest.

Ker praksa kaže, da obseg pristojbin in lastnih sredstev lokalnih skupnosti ne zadošča za vzdrževanje gozdnih cest, bi bilo nujno razjasniti vprašanje, ali so gozdne ceste izključno v interesu lastnikov gozdov, ali imajo tudi drugo funkcijo oziroma so v interesu lokalnih skupnosti. V kolikor so gozdne ceste samo v interesu lastnikov gozdov, ki v skladu z zakonom o gozdovih plačujejo pristojbino za njihovo vzdrževanje, bi se morala sredstva za te namene zagotavljati le iz pristojbin, če pa imajo gozdne poti javni interes, to niso več gozdne ceste po zakonu o gozdovih, ampak občinske ceste po zakonu o javnih cestah, za katere je treba zagotoviti zadosten obseg sredstev preko systemskega zakona o financiranju občin v okviru sistema primerne porabe. V primerjavi s preteklimi leti, ko je gozdna pot dejansko služila le lastnikom gozdov, danes služijo prometu vseh

prebivalcev iz odmaknjenih krajev, ne samo uporabnikom in lastnikom gozdov, zato imajo javni značaj in bi morale spadati pod javne ceste. V povezavi z 38. členom zakona o gozdovih, ki določa, da sredstva za vzdrževanje gozdnih cest zagotavljajo lokalne skupnosti iz lastnih prihodkov in iz pristojbine ter Republika Slovenija, se postavlja vprašanje, kako se lahko pristojbina za vzdrževanje gozdnih poti šteje med prihodke občine za financiranje porabe.

Predlagana sprememba zakona pomeni nekakšen minimalni napredek, ni pa to celovita rešitev, saj se finančna avtonomija lokalnih skupnosti bistveno ne bo spremenila, prav tako se ne bodo zagotovila zadostna sredstva za vzdrževanje gozdnih cest, bo pa njegova uveljavitev občinam zagotovila nekaj dodatnih sredstev za izvajanje zakonskih nalog.

Komisiji tudi opozarjata, da je državni zbor v preteklosti že večkrat sprejel parcialne rešitve, saj je nekatere prihodke (turistična taksa, koncesija za naravne dobrine in koncesija od iger na srečo), ki se sicer štejejo za prihodke občine za financiranje porabe, določil, da se ne upoštevajo pri izračunu lastnih prihodkov po predpisih o financiranju občin. Če bi bila iz virov primerne porabe izločena tudi pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest, ne bi bila nobena izjema.

Po razpravi sta komisiji sprejeli naslednji **s k l e p** :

Komisiji predlog zakona o dopolnitvah zakona o gozdovih **podpirata**, pri čemer se naj upoštevajo vsa mnenja, ki so bila izpostavljena v razpravi. Hkrati se zavzemata za sistemsko rešitev problematike statusa gozdnih cest in za zagotovitev sistemskega vira financiranja v okviru primerne porabe občin.

* * *

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je sprejela še **dodatna sklepa** :

1. Komisija poudarja, da mora zakon določiti, da je pristojbina namenski prihodek občin, saj veljavna Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest, ki določa namenskost teh sredstev, ni zadostna podlaga oziroma sedanja ureditev ni v skladu z zakonom o javnih financah.
2. Komisija ugotavlja, da predlog zakona ne rešuje vprašanja statusa gozdnih cest, ki niso odmerjene in vpisane v zemljiško knjigo ter ne izpolnjujejo meril za javno cesto, čeprav se po njih odvija javni promet, ter ne zagotavlja zadostnega obsega finančnih virov za njihovo vzdrževanje. Zato pričakuje čimprejšnje sistemske rešitve na tem področju.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cvetko Zupančič.

Komisija za družbene dejavnosti je na 47. seji, 7. 6. 2006, obravnavala predlog zakona o preskrbi s krvjo, ki ga je v zakonodajni postopek vložila Vlada Republike Slovenije in ga **podprla**.

Komisija meni, da je zakon tehnično dobro pripravljen, vendar izraža obžalovanje, da v zakonskem predlogu ni izrecno opredeljen organizator krvodajalskih akcij. Rdeči križ Slovenije je na podlagi zakona o Rdečem križu Slovenije dolgoletni izvajalec javnih pooblastil na humanitarnem področju in glavni organizator pridobivanja krvodajalcev ter krvodajalskih akcij. Poleg tega pa opravlja še druge naloge v zvezi z ozaveščanjem, izobraževanjem in usposabljanjem prebivalstva za nudenje prve pomoči in za pravilno ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah. Zato komisija predlaga, da Vlada Republike Slovenije in Ministrstvo za zdravstvo dopolnita 3. člen predloga zakona in v njem opredelita Rdeči križ Slovenije kot nacionalnega organizatorja krvodajalstva. Strinja pa se, da ob predpisanih in izpolnjenih pogojih lahko krvodajalske akcije izvajajo tudi drugi organizatorji.

Komisija poudarja, da sodi Slovenija med evropske države z najdaljšo tradicijo krvodajalstva in zbiranja krvi in da ima na tem področju vzpostavljen sistem solidarnosti, na podlagi katerega prebivalci prostovoljno, anonimno in brezplačno darujejo kri. Kot taka je lahko vzgled drugim evropskim državam in bi te vrednote in prakso v predlogu zakona morali ohraniti in še precizneje opredeliti status krvodajalcev. V zvezi s tem komisija opozarja na poslabševanje statusa krvodajalcev, saj jim delodajalci dan odsotnosti za odvzem krvi priznavajo le kot bolniški stalež, stimulacija in bonitete pa so jim za ta dan odvzete. Glede na spreminjajoče se vrednote in razmere v naši družbi, kjer prevladujeta individualnost, podjetništvo, tekmovalnost in nasilje in kjer za medsebojno pomoč, humanost in solidarnost ni več prostora, se pojavlja vprašanje, koliko časa bodo naši državljani še pripravljeni prostovoljno in brezplačno podarjati kri.

Komisiji se ob tem zastavlja tudi vprašanje v zvezi s ceno krvi. Pod točko 1.4.2 *Ocena finančnih posledic* predloga zakona je navedeno, da bo prišlo do povišanja cen zdravstvenih storitev, pri katerih se uporabljajo kri ali krvni pripravki, ki se krijejo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja. Komisijo zanima, kaj je vsebovano v strukturi cene krvi. Dejstvo je, da krvodajalec za dano ceno krvi ne dobi ničesar, zato je nerazumljivo, da bi se cena krvi poviševala v postopkih shranjevanja, predelave in transporta.

Komisiji se zastavlja tudi vprašanje v zvezi z 28. členom, ki določa izvoz krvi in krvnih pripravkov, kaj je predlagatelj konkretno mislil s "strokovno pomočjo Republike Slovenije tretjim državam, ko lahko minister dovoli izvoz krvi in krvnih pripravkov". Jasno je, da se kri izvaža za humanitarne namene, z besedo "strokovna pomoč" pa se lahko razume tudi trgovanje s krvjo. Glede na to, da je Republika Slovenija majhna država, mora zlasti

na tako občutljivem področju, kot je zdravstvo, sama poskrbeti zase in ni potrebno, da sledimo dosledno vsem direktivam Evropske unije.

Komisija je bila seznanjena s konkretnimi pripombami Rdečega križa Slovenije k predlogu zakona in predlaga Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za zdravstvo, da jih podrobno preuči in se do njih opredeli.

* * *

Za poročevalko je bila določena članica komisije Petra Kersnič.

MEDNARODNI POSVET - NEPOSREDNO IN INDIVIDUALNO FINANCIRANJE STORITEV

Sklepi državnega sveta ob obravnavi **zaključkov z mednarodnega posveta na temo neposrednega in individualiziranega financiranja storitev**

Državni svet Republike Slovenije je na 44. seji, dne 14. 6 2006, na osnovi prvega odstavka 85.a člena ter prvega in drugega odstavka 86. člena poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) ter na podlagi razprave z mednarodnega posveta na temo neposrednega in individualiziranega financiranja storitev sprejel naslednje

SKLEPE :

Državni svet Republike Slovenije in Fakulteta za socialno delo sta dne 23. februarja 2006 organizirala mednarodni posvet na temo neposrednega in individualiziranega financiranja storitev. Vodila sta ga državna svetnica, ki v Državnem svetu Republike Slovenije zastopa interese socialnega varstva, gospa Marija Perkovič in prof. dr. Vito Flaker s Fakultete za socialno delo. Ta posvet pomeni nadaljevanje prizadevanj Državnega sveta Republike Slovenije za pripravo zakona o izenačevanju možnosti invalidov, ki naj bi določil tudi zakonske osnove za individualizirano financiranje storitev.

Na posvetu so tuji predavatelji iz Avstrije in Anglije predstavili svoje izkušnje ter nekatere modele, ki se razlikujejo od slovenskih in zato predstavljajo dobro izhodišče za razmišljanje o različnih pristopih ureditve področja dolgotrajne oskrbe in neposrednega financiranja storitev. Tuji strokovnjaki so predstavili prednosti sistemov in določene težave, s katerimi se v tujini soočajo po letih praktičnega izvajanja sistema neposrednega financiranja in dolgotrajne oskrbe. Snovalce novega zakona so tako skušali že v fazi oblikovanja sistema opozoriti na vključevanje morebitnih manj primernih oblik izvajanja politike dolgotrajne oskrbe in jih spodbuditi k iskanju izboljšanih rešitev.

S strani slovenskih predavateljev so bila predstavljena teoretična in praktična izhodišča za oblikovanje sistema dolgotrajne oskrbe. V svojih predstavitvah so tako zajeli vpetost reformnih ukrepov s področja dolgotrajne oskrbe v Strategijo razvoja Slovenije (gospa Lidija Apohal Vučkovič) in predstavili zaključke delovne skupine, imenovane za pripravo osnutka zakona o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo (gospod Toth). Prof. dr. Vito Flaker in mag. Jelka Škerjanc pa sta predstavila tudi pilotni projekt v zvezi z individualiziranim financiranjem storitev, ki se v Sloveniji že izvaja.

Na osnovi predstavitev in razprav so bili podani naslednji elementi, kot vodilo pri pripravi predloga zakona o izenačevanju možnosti invalidov in pri pripravi predloga zakona o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo:

- osnovno načelo dolgotrajne oskrbe mora biti načelo samo-odločanja o svojem življenju;
- pravočasno vključevanje civilne družbe in strokovne javnosti ter upoštevanje konkretnih mnenj in težav, s katerimi se ljudje srečujejo v praksi, lahko bistveno pripomore k oblikovanju ustrezne zakonske podlage za uvedbo dolgotrajne oskrbe v Sloveniji;
- sistem dolgotrajne oskrbe naj bo univerzalen, transparenten, zagotavlja naj kontinuiteto izvajanja, predvsem pa mora vsebovati dober sistem kontrole in ocenjevanja;
- nujno bi bilo povečati vlogo in vključenost lokalnih skupnosti v uveljavljanje določb novega zakona o dolgotrajni oskrbi in informiranje prebivalcev;
- ključ do uspeha uveljavljanja novega sistema bo pravočasno in poglobljeno obveščanje potencialnih uporabnikov sistema dolgotrajne oskrbe;
- zaradi boljšega razumevanja sistema mora biti ta čimbolj enostaven in pregleden;
- sistem neposrednega financiranja storitev predstavlja cenejšo ter posameznikom in njihovim potrebam bolj prilagojeno izvajanje storitev in bi moral predstavljati vodilo pri oblikovanju prihodnjih rešitev;
- pri oblikovanju rešitev v okviru sistema neposrednega financiranja je potrebno upoštevati družbeno-ekonomske in geografske kriterije, zgodovinski razvoj izvajanja storitev s področja socialnega varstva v Sloveniji in predhodne zakonske podlage;
- ustrezno povezati sistem zdravstvenega in socialnega varstva, ker morata v sistemu neposrednega financiranja za doseganje največje kvalitete in pravočasnosti izvajanja storitev delovati usklajeno - sodelovanje med zdravstveno in socialno službo bo pomembno tudi pri ocenjevanju in določanju pravice do dodatka za oskrbo;

- v sistem je potrebno vgraditi ustrezne vzpodbude strokovnim delavcem za večjo angažiranost pri uveljavljanju določil novega zakona in pri informiranju oseb o spremembah;
- preprečiti je potrebno strah strokovnih delavcev na področju socialnega varstva pred izgubo zaposlitev v primeru uveljavitve novega sistema;
- zagotoviti je potrebno osnovo za razvoj mešane ponudbe storitev s strani javnih in privatnih ponudnikov na področju nege in oskrbe;
- v sistem je potrebno vključiti varovala, ki bodo preprečevala zlorabo pravice do dodatka za oskrbo;
- potrebno je zagotoviti uspešen sistem sprotnega prepoznavanja potreb in iskanja novih rešitev;
- potrebno je zagotoviti geografsko celostno pokrivanje potreb po oskrbi (upoštevati tudi odročnejše kraje) in
- zagotoviti učinkovite postopke ugotavljanja specifičnih potreb po oskrbi na osnovi natančno definiranih kriterijev za oceno potrebnega časa in obsega potrebnih storitev.

Državni svet predlaga Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve ter Ministrstvu za zdravje, da sklepe uporabita pri pripravi predloga zakona o izenačevanju možnosti invalidov in pri pripravi predloga zakona o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo.